

ISSN 0453-8048

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВІСНИК

ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ім. В.Н. Каразіна

№ 741

Серія: Романо-германська філологія

Методика викладання іноземних мов

Видається з 1965 року

Випуск 50

Харків
КОНСТАНТА
2006

У статтях цієї збірки аналізуються комунікативні й когнітивні проблеми системи мови та її функціонування у мовленні: морфологічні та синтаксичні аспекти англійської, французької, німецької мов у синхронії та діяхронії, питання стилістики та прагматики тексту, когнітивної лінгвістики та прагмалінгвістики, містяться результати перекладознавчих досліджень.

Для лінгвістів, викладачів, аспірантів та пошукачів, студентів старших курсів.

Головний редактор:

І.С. Шевченко (докт. філол. наук)

Редакційна колегія

Н.Ф. Бориско (докт. пед. наук)	Л.С. Піхтовнікова (докт. філол. наук)
В.І. Говердовський (докт. філол. наук)	В.О. Самохіна (канд. філол. наук)
О.І. Давидов (канд. іст. наук)	Л.В. Солопук (канд. філол. наук)
В.П. Кривенко (канд. філол. наук)	О.Б. Тарнопольський (докт. пед. наук)
А.П. Мартинюк (докт. філол. наук)	В.О. Ужик (канд. філол. наук)
Л.М. Мінкін (докт. філол. наук)	Л.М. Черноватий (докт. пед. наук)
С.Ю. Ніколаєва (докт. пед. наук)	С.О. Швачко (докт. філол. наук)
В.Г. Пасинок (докт. пед. наук)	І.І. Морозова (канд. філол. наук, відповідальний секретар)

Текст подано в авторській редакції

Адреса редакційної колегії:

Україна, 61077, м. Харків, пл. Свободи, 4,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
факультет іноземних мов
Тел.: (057) 707-51-44

Друкується за рішенням Вченої ради Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.
Протокол № 11 від 27 жовтня 2006 р.

Свідectво про держреєстрацію КВ № 11825 – 696 ПР від 04.10.2006.

© Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2006.
© Видавництво "Константа", 2006.

München, New York: Lechner. – 1993. – 640 S. 4. Habel Ch., Herweg M., Rehkämper K. (Hrsg.) Raumkonzepte in Verstehensprozessen. – Tübingen: Niemeyer. – 1989. – 333 S. 5. Jackendoff R. The architecture of the linguistic-spatial interface // Bloom P., Peterson M. A., Nadel L., Garrett M. F. (eds.) Language and space. – Cambridge: MIT-Press, 1996. – pp. 1 – 30.

6. Klein W. Raumausdrücke. // Linguistische Berichte, 133. – 1991. – S. 77-114. 7. Lüthi M. Diesseits- und Jenseitswelt im Märchen // Die Welt im Märchen. – Kassel: Röth, 1984. – S. 9-31. 8. Pederson E., Danzinger E., Wilkins D., Levinson S., Kita S., Senft G. Semantic typology and spatial conceptualization. // Language, 74. – 1998. – pp. 557-589.

НОНСЕНС ЯК МОВНИЙ ФЕНОМЕН: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вороніна К.В. (Харків)

У свідомості пересічної людини нонсенс – це явище, що порушує наші звичайні уявлення про навколишній світ. Нонсенс намагалися досліджувати фахівці багатьох наукових дисциплін, в першу чергу, філософії, логіки, літературознавства. Саме ці галузі наразі вважаються базовими у вивченні даного феномену. Нонсенс як мовний феномен тільки нещодавно розпочав привертати увагу лінгвістів, які ще й досі не розробили єдиних підходів стосовно його дефініції, класифікації та форм вираження. Таким чином, необхідність комплексного підходу в дослідженні нонсенсу і обумовлює актуальність цієї розробки.

Розуміння нонсенсу в лінгвістиці є певною мірою вторинним, адже воно спирається на його дослідження в інших науках. Неоднозначність інтерпретації нонсенсу впродовж історичного розвитку наукової думки з часів античності до теперішнього часу призвела до появи цілої низки трактовок, без розуміння яких вважаємо за неможливе розглядати цей феномен в якості об'єкта даної статті. Матеріалом статті виступатимуть приклади нонсенсу, необхідні для розуміння його головних властивостей та характеристик.

З метою вироблення власної дефініції мовного нонсенсу проаналізуємо спочатку типові визначення цього поняття в енциклопедичних джерелах. В довідковій літературі поняття нонсенсу стоїть в одному синонімічному ряді з такими поняттями, як абсурд, нісенітниця, безглуздя, що допустимо на побутовому рівні, але не в наукових дослідженнях. Така термінологічна непорядкованість є наслідком тривалого історичного становлення наукової думки та пов'язаних з цим неодноразових змін у розумінні досліджуваних понять. Первісне розуміння нонсенсу ґрунтувалося на протиставленні сенсу, тобто нонсенсом є все, що не має сенсу. Треба вказати, що антиномічний підхід до визначення об'єктів наукового аналізу є досить типовим і навіть закономірним для початкових стадій його вивчення. Але пізніше з переосмисленням трактування сенсу одночасно змінювалися уявлення науковців про абсурд, безглуздя, нісенітницю тощо. Відповідно, кожне з цих понять набувало характерний рис, завдяки чому стало можливим їхнє обґрунтоване відокремлення.

В античній філософії з нонсенсом пов'язували поняття, які не мали співвідношення з реальними предметами, виходили за рамки традиційних уявлень та розуміння. Так, спочатку до категорії нонсенсу потрапили ірраціональні числа, оскільки піфагорійці, дотримуючись логічно правильних доказів, зіткнулись з незрозумілими на той час проблемами неможливості виміру. Пізніше з прискоренням розвитку науки феномени та явища, які порушували загальні уявлення про світ та через це сприймалися як нісенітниця, підлягали більш детальному вивченню, що в результаті призвело до їх наукового обґрунтування. Таким чином, незрозумілі об'єкти, явища або ситуації, що, на перший погляд, не мали сенсу, виступали своєрідним стимулом для подальшого наукового пізнання та засвоєння навколишньої дійсності. В цей період нонсенс вивчався в тісному зв'язку з абсурдом. Обидва поняття інтерпретувались в контексті протиставлення сенсу та означали його відсутність або порушення законів логіки.

З позицій античної логіки та риторики, нонсенс досліджувався як нісенітниця, парадокс, порушення принципу непротиріччя. Використання певних засобів будівництва висловлювань, які містили приховані логічні помилки та передбачали неоднозначність інтерпретування, що вводила слухачів в оману, знайшло застосування в софізмі – особливому виді риторичного дискурсу, що передбачає удавання неправдивої інформації за істинну. Істина висловлювань співвідносилася із сенсом, неправдивість – з відсутністю сенсу, або з нісенітницею.

За часів середньовічної філософії все, що було визнане невідладним розуму, ірраціональним, суперечним, парадоксальним, переборювалося актом віри, яка вважалася рушійною силою людства на шляху до подальшого пізнання та опанування світом. Також у той час здійснювалися спроби переосмислення понять сенсу та нонсенсу, та намічалися передумови поступового відходу від жорсткого протиставлення цих явищ.

Для новоєвропейської філософії притаманні подальші намагання переглянути сутність нонсенсу. Цей період характеризується диференціацією логічної структури сенсу, виокремленням різноманітних рівнів сенсу та предметності, з якими співвідносяться ті чи інші ви-

слова
провод
відсут
безпре
привсе
му, ме
сенсу і
ферет
варту,
лий кв
ми, то
вентно
ну мо
разки,
говому
також:

В с
сене с
основе
лення і
із безі
Ж.Дел
алежи
віднос
принци
проти
тому п
з версі
сене, т
зв'язки

Ак
розумі
ного с
тенція
зв'язує
перспек
свою
духу [

Те
су та
XIX –
тентві
то й т
позба
абсур
ба під
понят
або ні
зв'язк
Но
ратур
ема-н
фічни
літера

створення. В логіці 2-ї пол. XIX – поч. XX ст. вперше проводиться різниця між тим, що позбавлене сенсу як відсутністю значення та тим, що позбавлене сенсу як безпредметністю. Нове розуміння сенсу та нонсенсу призвело до спроб запровадження ідей верифікаціонізму, метою якого було усунути з мови науки позбавлених сенсу висловлювань – висловлювань, що не мають референту та, відповідно, не є поняттями. Згідно Х. Зіггарту, позбавлені сенсу висловлювання (на кшталт “круглий квадрат”) не співвідносяться з будь-якими об’єктами, тобто не мають референту, і тому підлягають усунуванню з науки. Намагання побудувати однозначну штучну мову, позбавлену протиріччя та “хаосу”, зазнали поразки, проте, програма верифікаціонізму сприяла черговому переосмисленню понять сенсу та нонсенсу, а також відповідних висловлювань.

В сучасній філософії постмодернізму сенс та нонсенс співвідносять з можливим та неможливим, що є основною причиною поступової відмови від протиставлення цих понять, а також від отожднювання нонсенсу із безпредметністю та несправдливостю висловлювання. Ж. Делез висуває постулат, що неможливі об’єкти не належать ні до реального, ні до можливого буття, але відносяться до своєрідної іншої реальності, де не діє принцип непротиріччя. Згідно з його думкою, не існує протиріччя чи протистояння між нонсенсом та сенсом, тому що те, що є можливим та наділеним сенсом в одній із версій еволюції чи динаміки, в іншій виступає як нонсенс, тобто як позбавлене сенсу та неможливе, та навпаки [3: 42].

Актуальною сьогодні є позиція, коли під нонсенсом розуміють феномен, раз і назавжди позбавлений заданого сенсу, але в той же час наділений креативним потенціалом, здатним формувати нові види сенсу. Порушуючи традиційні уяви про сенс, нонсенс відкриває нові перспективи для безкінечного відтворення сенсу, що в свою чергу створює умови постійного семантичного руху [3: 84].

Тенденції до виокремлення різноманітних рівнів сенсу та нонсенсу, які позначились у філософії 2-ї пол. XIX – поч. XX ст., знаходять своє відображення і в мистецтві, зокрема, в літературі. Первісно походячи з одного й того ж поняття неприродного, суперечного, часто позбавленого очевидного сенсу, поняття нонсенсу та абсурду по-різному відобразились в літературі. Але треба підкреслити, що в традиціях літературознавства ці поняття також не означають повної відсутності сенсу або нісенітничості; їх треба трактувати як спроби побудування нового сенсу шляхом порушення тих чи інших зв’язків в звичній картині світу.

Нонсенс в літературознавстві вивчається як (1) літературний прийом; (2) жанрове явище (наприклад, поема-нонсенс, лімерик, драма абсурду та ін.); (3) специфічний авторський стиль, манера. Розквіт нонсенсу як літературного жанру припадає на 40-70-і роки XIX ст.,

а непереверсеними майстрами цього жанру по праву визнані англійці Льюїс Керролл та Едвард Лір. Джерелом для їх творів, часто гумористичних, стали фольклорні твори, перед усе, дитячі вірші-перегортини, важливішою частиною яких була гра слів та змістів. Через таку мовну гру художні твори, що містили нонсенс, порушували звичайні уявлення про світ, та виносили на розсуд читача щось несподіване, незвичне і, головним чином, непередбачене. Будь-який з подібних творів має певний глибинний зміст та сенс, розкрити який читач повинен сам, не покладаючись на будь-яку значну допомогу з боку автора. Підтвердженням цього є, зокрема, те, що твори Керролла цікаві як дітям, так і дорослим, які зовсім по-різному інтерпретують його твори.

До абсурду звертаються з метою створення власного сенсу шляхом відмови або порушення сталих уявлень про навколишній світ. В літературі ідеї абсурду приймають спеціальну форму виразу – розрив логічних зв’язків, з’єднання несумісних речей – всі ці засоби відображають характерні для початку XX ст. намагання відтворити новий світогляд та глибинну кризу суспільного життя. На становлення цього літературного жанру значно вплинули екзистенціальні філософські ідеї Ж.-П. Сартра та А. Камю про абсурд як відхилення, відчуження від навколишнього світу, самотності, духовної і врешті фізичної смерті. Для Камю абсурд – едина даність [5: 40], неминуча доля людини в світі, а усвідомлення абсурдності життя є стимулом для побудування власного сенсу і знаходження власного світу. Для творів цього жанру, найбільш видатними представниками якого виступають С. Беккет та Е. Іонеско, характерним є розкриття ідеї абсурдності існування, анонімності, розгубленості, а також отиди, почуття неспокою та розриву [11: 2].

Таким чином, при зіставленні різних підходів в розумінні нонсенсу в гуманітарних дисциплінах можна виділити спільні тенденції в трактуванні цього феномену, які мають безпосередній вплив на його розуміння в лінгвістиці: нонсенс не є відсутністю сенсу, а навпаки, представляє собою безкінечні можливості для побудування нових сенсів. Висловлення, які містять нонсенс, створюють семантичну неоднозначність при інтерпретації.

Піонерами в дослідженні мовного аспекту нонсенсу були такі відомі лінгвісти, як Дж. Ліч (1969), М. Долітські (1984), Дж. Ейтчінсон (1987). У радянській лінгвістиці, нонсенс фактично не досліджувався як окремий феномен. І все ж згадку про нього можна знайти в багатьох різнопланових дослідженнях, присвячених аналізу жанрів та дискурсів (М.М. Бахтін), психолінгвістичним та когнітивним основам мови та мовлення (О.О. Залевська), семантиці лексичних одиниць (Ю.Д. Апресян, Л.В. Щерба), логічній семантиці (Н.Д. Арутюнова) тощо.

Вивчення нонсенсу як окремого явища у пострадянському мовознавстві почалось лише з другої поло-

вини 1990-х рр., коли з'явився ряд публікацій, присвячених дефініціям нонсенсу, основним формам його прояву, розробки класифікації нонсенсу на основі різноманітних критеріїв: структурних, семантичних та ін. (О.А. Ліхачев). Також здійснювалися спроби аналізувати аспекти прояву різновидів нонсенсу на мовному рівні, таких, як абсурд (В.Ю.Новікова) та парадоксальні висловлення (О.Ю. Жигадло). В той же час відчувається потреба перейти на якісно новий рівень вивчення цього цікавого феномену, функціонування якого дозволяє розширити межі мовної креативності та персоніфікувати такі важливі процеси, як породження мовлення та його інтерпретація.

Становлення антропоцентричної парадигми обумовлює орієнтованість сучасних досліджень на людину як суб'єкта мовленнєвої діяльності, що дозволяє перейти від традиційних питань дефініції та класифікації до більш нових напрямків: механізмів продукування та інтерпретації висловлювань, які вміщують або є нонсенсом. Оскільки нонсенс є характеристикою переважно літературного дискурсу – в повсякденній комунікації випадки вживання нонсенсу досить рідкісні – згадані механізми будуть відрізнятися від механізмів продукування та інтерпретації висловлювань в межах повсякденної комунікації.

Незважаючи на деякі розбіжності щодо чіткої дефініції нонсенсу, лінгвісти погоджуються з припущенням, що він це є відсутністю сенсу або нісенітницею. В лінгвістиці нонсенс – це неконвенційне використання елементів мовної системи, яке призводить до появи багатьох потенційних сенсів там, де традиційно очікувався лише один. Неоднозначність сприйняття досягається за рахунок розриву звичайних зв'язків мовних одиниць з їхніми референтами у навколишній дійсності та неможливості підведення висловлювання у цілому під певний тип ситуації. Найбільш характерними рисами нонсенсу є відсутність референту висловлення та/або неможливість інтерпретації на основі загально відомих фактів (common knowledge) [13: 7].

На вироблення найбільш повної та адекватної дефініції нонсенсу значно впливає аспект співвідношення нонсенсу та мовних норм. Норма визначається як сукупність традиційних реалізацій мовної системи, які були відібрані та закріплені в узусі в ході суспільної комунікації шляхом кодифікації, в той час як нонсенс поєднує різноманітні випадки некодифікованого сполучення мовних знаків. Зважаючи на це, треба відрізняти нонсенс від інших різновидів неконвенційного використання знаків мовної системи, зокрема, від порушення критерію правильності граматичних норм, що належить до граматичних помилок. Нонсенс є феноменом, здатним створювати неоднозначність при інтерпретації, в той час як помилки позбавлені такої властивості. Наприклад, висловлювання *I hasn't do nothing* є порушенням відразу декількох граматичних норм, але воно не створює

семантичної неоднозначності і, таким чином, не підпадає під категорію нонсенсу. Висловлювання, які містять нонсенс, навпаки, зазвичай побудовані з урахуванням критеріїв правильності граматичної норми.

Для найповнішого розкриття сутності нонсенсу також особливого уточнення потребує аспект співвідношення нонсенсу та абсурду, адже між трактуваннями цих понять в лінгвістиці існують певні відмінності.

Існує декілька підходів та напрямків вивчення цих явищ. Деякі вчені розуміють нонсенс як "моделювання" інших знаків мовної системи, відрізняє від традиційних її елементів, тобто, обмежують висловлення, які належать до нонсенсу, тільки лексичним рівнем: "Нонсенс спотворює національну мову, оперуючи із мовною картиною світу" [8: 2]. Випадки нонсенсу, що виходять за межі лексичного рівня, відносять до абсурду. Абсурд трактується як намагання побудувати неможливі в реальності референтні ситуації, які порушують традиційне уявлення про навколишній світ: "Абсурд перевертає стереотипи уявлень про реальність, оперуючи із найважливішою картиною світу" [8: 2].

Ми не можемо погодитися з таким протиставленням нонсенсу та абсурду, адже за нашою думкою, мовний нонсенс є універсальним і всеохоплюючим явищем, що має специфічні форми прояву на різних рівнях мовної системи: фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному. Абсурд трактується як найвищий ступінь прояву нонсенсу, який щонайменше підлягає інтерпретації з боку слухача. Існує думка, що при цьому підході межа між нонсенсом та абсурдом полягає у ступені інтерпретації висловлення для мовця. Якщо сам мовець не знаходить сенсу в висловленні, воно не є нонсенсом, але ж абсурдом [13: 10]. Така позиція є цікавою ще й тому, що дозволяє проаналізувати нонсенс з урахуванням як фактору адресата, так і фактору адресанта.

Інтерпретація нонсенсу адресатом зазвичай ускладнена через декілька причин. Однією з них є порушення комунікативної функції мови, тобто при неконвенційному використанні знаків мовної системи мають місце відхилення від норм та правил побудування успішної комунікації, принципи якої викладені в постулатах Грайса [2: 223]. Іншою важливою причиною виступає розбіжність ситуацій, які описує нонсенс, зі знанням або принаймні уявленнями слухача про навколишній світ.

Шляхом пізнання та осмислення свідомістю навколишнього середовища в особистості формується безпосередня картина світу [10: 4], що обумовлює інтерпретування будь-якої інформації, яку сприймає слухач в той чи інший момент. Доречно згадати, що картина світу може існувати у свідомості як суспільства взагалі, так і кожного окремого індивіда. На формування індивідуальної картини світу безпосередній вплив має також досвід людини, який вона набуває впродовж життя в суспільстві, тобто свідомість людини є результатом взаємодії особистого досвіду із суспільним. Таким чином,

які висловлення трактуються на підставі знань та досвіду, якими володіє реципієнт. У випадку з нонсенсом будь-який індивід стикається з проблемою його інтерпретації через зіткнення ситуацій, які описує нонсенс, з індивідуальною або колективною картиною світу. Висловлення, які мають нонсенс, зазвичай порушують знання та уявлення про навколишній світ. Можна виділити декілька різновидів таких висловлювань, зокрема:

(1). Ситуації, які описує нонсенс, можуть бути інтерпретовані завдяки відповідності критеріям граматичних та синтаксичних норм, але суперечать звичній картині світу внаслідок порушення окремих семантичних критеріїв. Цей різновид поєднує широке коло висловлень, які об'єднуються терміном "неможливі (по)дії" (impossible happenings):

The most curious part of the thing was, that the trees and the other things round them never changed their places at all: however fast they went, they never seemed to pass anything.

(L.Carroll).

(2). Ситуації, які описує нонсенс, взагалі не можуть бути зіставлені з навколишньою дійсністю, як вона представлена в традиційній картині світу. На відміну від попереднього різновиду, інтерпретація цих висловлень значно ускладнена і набагато більш неоднозначна через порушення всіх валентних зв'язків елементів, які поєднані в одному висловлюванні. Інакше кажучи, за умов звичної комунікації поєднання таких елементів у такій послідовності в одному висловлюванні є неможливим. Цікаво, що відповідність критеріям граматичних норм спостерігається і на цей раз, про що свідчать, зокрема, морфологічні флексії та морфологічна сполучуваність. Цей різновид нонсенсу ми визначаємо як абсурд:

The cigarette spoke two apples under the yellow hour

(P.Seuren)

Внаслідок проведеного дослідження ми доходимо висновку, що нонсенс як неконвенційне сполучення мовних знаків, яке порушує традиційні уявлення про навколишній світ, комунікативно обумовлюється переважно

екстралінгвістичними факторами. Нонсенс використовується головним чином як художній засіб в літературному дискурсі; він є своєрідною спробою "утікання від банальності" (escape from banality) [14: 25], намаганням розширити існуючі рамки, межі сприйняття дійсності. Процеси розрізнення та тлумачення висловлювань, що містять нонсенс, зазвичай ускладнені через порушення комунікативної функції мови та опис неможливих в навколишній реальності ситуацій. Перспективи дослідження полягають у подальшому вивченні причин створення нонсенсу, а також особливостей його інтерпретації через адресантно-адресатну взаємодію.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арутюнова Н.Д. Предложение и его смысл. – М.: Издательство УРСС, 2002. – 384 с.
2. Грейс Г.П. Логика и речевое общение // Новое в зарубежной лингвистике. – М.: Прогресс, 1985. – Вып. 16. – С. 220-223.
3. Делез Ж. Логика смысла (главы из книги) – М.: 1998. – <http://www.vusnet.ru/biblio/> – С. 120.
4. Жигадло О.Ю. Типы парадоксальных высказываний в англоязычном художественном дискурсе // Проблемы заглавной, германской, романской та слов'янської стилістики: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції в 2-х томах. – Горлівка: ГДНПМ, 2005. – Т. 2 – С. 132-135.
5. Камю А. Бунтующий человек. – М., 1990. – 415 с.
6. Лихачев О.И. Проблемы нонсенса в лингвистике // Общая стилистика: теоретические и прикладные аспекты. – Калинин, 1990.
7. Новикова В.Ю. Языковой абсурд как лингвистическое явление, 2003. – <http://www.humanities.edu.ru/db/msg/45672>. – С. 1-2.
8. Овчинникова И.Г. Стандарт и индивидуальная вариативность восприятия текста нонсенса // Стереотипность и творчество в тексте. – Пермь, 1999. – http://www.psu.ru/publ/filolog_1/2_6.rtf – С. 1-6.
9. Огурцов А. П. Абсурд // Новая философская энциклопедия. – М.: 2000. – <http://fege.narod.ru/termini/ogurtsov.htm> – Т. 1. – С. 21-24.
10. Попова З.Д., Степнина И.А. Язык и национальная картина мира. – Воронеж, 2003. – 59 с.
11. Шабалина Т. Абсурдизм // Энциклопедия Кругосвет. 2006. <http://www.krugosvet.ru/articles/120/1012095/1012095u1.htm>
12. Aitchison J. Word in the Mind. An Introduction to the Mental Lexicon. – New York: Basil Blackwell Inc./1987. – 207 p.
13. Dolitsky M. Under the tumtum tree: From nonsense to sense, a study in nonautomatic comprehension. – Amsterdam, 1984. – 119 p.
14. Leech G. A Linguistic Guide to English Poetry, 1969. – 192 p.

ЯЗЫКОВО-СТИЛИСТИЧЕСКИЕ СРЕДСТВА ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ В НЕМЕЦКОМ РЕКЛАМНОМ ТЕКСТЕ

Дубровена В.В. (Харьков)

Актуальность данного исследования заключается в том, что рекламный текст является сравнительно мало исследованным лингвистическим явлением. Стилистический аспект частично исследовался такими учеными как Козлова С.П., Кохтев Н.Н., Котлер Ф., Медведева Е.В., Розенталь Д.Э., Ребрый А.В., Сендидж Ч., Фрайбургер В., Ученкова В.В., Уэллс У.[2,3,4,5,6,7,8,10,11]. Несмотря на это языково-стилистические средства выразительности

немецкого рекламного текста являются актуальной далеко неизученной темой. Из перечисленного списка стилистических средств немецкого рекламного текста было уделено внимание лишь в работе Козловой С.П.

Объектом исследования являются языково-стилистические средства выразительности в тексте рекламы.

Целью данного исследования является анализ наиболее характерных стилистических средств выразитель-

ЗМІСТ

КОГНІТИВНІ СТУДІЇ

Белова А.Д. ЦВЕТООБОЗНАЧЕНИЯ В СОВРЕМЕННОМ АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ: КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИЯ ЦВЕТА ДЛЯ РАЗЛИЧНЫХ ТОВАРОВ	3
Пасишук В.Г. ЛІНГВІСТИКА: КОГНІТИВНЕ ТА ПРАГМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ	9
Мартинюк А.П. КОГНІТИВНЕ ПІДРУНТЯ ЛІНГВАЛЬНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ ГЕНДЕРНО СПЕЦИФІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ІНДИВІДА	13
Гусева П.Т., Терещенко О.Ю. КОНЦЕПТ КАК ОСНОВНАЯ ЕДИНИЦА В ТЕОРИИ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ	18
Медведь М. Н. ОСОБЕННОСТИ РЕПРЕЗЕНТАЦИИ КОНЦЕПТА <i>СЧАСТЬЕ</i> В АНГЛИЙСКОЙ ФРАЗЕОЛОГИИ	20
Морозова Е.И. ОПЕРАЦИОНАЛЬНЫЕ МОДУСЫ КОНЦЕПТА <i>ЛОЖЬ</i>	23
Старцева Н.Н. К ВОПРОСУ О КАТЕГОРИИ <i>ЦЕННОСТЬ</i> : ПОДХОДЫ К ИССЛЕДОВАНИЮ. КОГНИТИВНО- ЛІНГВІСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	26
Абрамова Ю.В. ВЗАЕМОДІЯ ЛІНГВАЛЬНИХ ТА ЕКСТРАЛІНГВАЛЬНИХ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГУЛЯТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГЕНДЕРНИХ КОНЦЕПТІВ БРИТАНСЬКИХ ПРИСЛІВ'Я	31
Белозорова О.М. КОГНІТИВНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОНСТРУЮВАННЯ НАГЯКУ В НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ДИСКУРСІ	35
Благодарна О.М. СЕМАНТИКО-КОГНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ІМЕНІ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ "РОБОТА" (на матеріалі англomовного художнього дискурсу)	38
Ємець С.О. КОНЦЕПТ "УСПІХ" У ПРИСЛІВ'ЯХ, АФОРИЗМАХ ТА ПРИКАЗКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	41
Кукушкін В.В. ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТІЙНОГО СКЛАДНИКА ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ <i>ЗНАМЕНИТІСТЬ</i> У БРИТАНСЬКОМУ ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ	44
Лещенко Л.В. О РОЛИ КОНЦЕПТУАЛЬНОЙ МЕТАФОРЫ С РЕФЕРЕНТОМ <i>РЫНОК</i> В ЭКОНОМИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ	46
Пантелей М.В. ІДЕОГРАФІЯ АТРИБУТІВ ІМЕНІ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ <i>ПОЛІТИК</i>	49
Пшеничных А.Н. ЭКСПЛУАТАЦИЯ МНОГОЗНАЧНОСТИ СЛОВА ПРИ СМЕНЕ РАКУРСА КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИИ СИТУАЦИИ В ДИАЛОГИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ	52
Чорновол-Ткаченко О.О. МЕТАФОРА В СТРУКТУРІ ОБРАЗНОГО СКЛАДНИКА КОНЦЕПТУ <i>ВЛАДА</i>	54

Омельченко Л.Ф., Максимчук Н.М., Олишенко И.А. КОМПОЗИТНЕ ГЛАГОЛЫ-КОНВЕРСИВЫ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ	118
--	-----

Kritsberg R. ANALOGY AS CAUSE OF SEMANTIC CHANGES	122
--	-----

Мікіна О.Г. СЕМАНТИЧНА ЕВОЛЮЦІЯ РОМАНСЬКИХ ДІСЛІВ ІЗ ЗНАЧЕННЯМ „ЗВАТИ“	126
---	-----

Подгайская И.М. СЕМАНТИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА ДРЕВНЕАНГЛИЙСКОГО ГЛАГОЛА <i>BYTLAN</i> 'СТРОИТЬ'	131
--	-----

Артох В.М. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДІСЛІВНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ (на матеріалі англійської та української економічної лексики)	136
--	-----

Литвинюк О.А. ПРОЦЕС ДЕТЕРМІНОЛОГІЗАЦІЇ (на матеріалі англійської субмови машинобудування)	139
---	-----

Сторчак О.Г. ЗАКОНОМЕРНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ СЕМАНТИЧЕСКИХ ПРИЗНАКОВ ИМЕН ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ В СОВРЕМЕННОМ АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ (на примере прилагательных 'heavy' – тяжёлый и 'light' – лёгкий)	142
--	-----

Ярошук І.П. АЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ ЯК ОСНОВА НОМІНАЦІЇ НА МАТЕРІАЛІ АНТРОПОЛЕКСЕМ-НОВОТВОРІВ	146
---	-----

СТИЛІСТИЧНІ СТУДІЇ

Омельченко Л.Ф., Самохина В.А. (Дмитренко), Дмитренко Ю.А. ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТЬ В КОНТЕКСТЕ АМЕРИКАНСКОГО ЮМОРИСТИЧЕСКОГО ПРОИЗВЕДЕНИЯ	149
--	-----

Сотникова С. И. ЯЗЫКОВАЯ РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ ПРОСТРАНСТВА В ТЕКСТЕ НЕМЕЦКОЙ НАРОДНОЙ СКАЗКИ	153
--	-----

Вороніна К.В. НОНСЕНС ЯК МОВНИЙ ФЕНОМЕН: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ	156
--	-----

Дубровєна В.В. ЯЗЫКОВО-СТИЛИСТИЧЕСКИЕ СРЕДСТВА ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ В НЕМЕЦКОМ РЕКЛАМНОМ ТЕКСТЕ	159
---	-----

Іваділа Т.В. СТРУКТУРНО-СЕМІОТИЧНИЙ, КОГНІТИВНИЙ І СЕМАНТИКО-СТРУКТУРНИЙ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ МАЛОФОРМАТНОГО ПОЛІТИКО-БІОГРАФІЧНОГО ТЕКСТУ	162
---	-----

Кацберт Т.Л. СТЕРЕОТИПІЗАЦІЯ СВІДОМОСТІ В ЕТНІЧНИХ АНЕКДОТАХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КУЛЬТУР	165
--	-----

Коринь С.Н. СТРУКТУРА МЕТАФОР И ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ В ТЕКСТАХ РОМАНОВ ДЛЯ СВЯЗИ ПРОСТРАНСТВЕННО- ВРЕМЕННЫХ СТРУКТУР	169
--	-----

Ольховська Н.С. ПРОЯВ ЕКСПРЕСИВНОСТІ НА РІВНІ СИНТАКСИСУ В ТЕКСТАХ П'ЄС ТОМАСА БЕРНГАРДА	173
---	-----

Чуприна Н.Н. АЛЛЮЗИЯ КАК ЭЛЕМЕНТ МЕЖТЕКСТОВОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В ТЕКСТЕ ПАРОДИИ	176
---	-----